คู่มือ
ประเด็นที่ถูกตรวจจริง
จากเจ้าหน้าที่สรรพากร
ที่นักบัญชีควรรู้

AI • Risk Based Audit • รู้จุดเสี่ยง • วางแผนป้องกัน

รู้จุดตรวจสอบภาษี และแนวทางแก้ไขเพื่อการวางแผนภาษีอย่างถูกต้อง

ณัฐพัชร์ พหลโยธิน

เพจ บัญชีภาษีเชิงรุก

พิมพ์ครั้งที่ 1 • ตุลาคม 2569

คู่มือ
ประเด็นที่ถูกตรวจจริง
จากเจ้าหน้าที่สรรพากร
ที่นักบัญชีควรรู้

คู่มือเล่มนี้ รวบรวมประเด็นที่เจ้าหน้าที่สรรพากรตรวจพบจริง
จากการตรวจสอบภาษีทั้งนิติบุคคลและบุคคลธรรมดา
พร้อมตัวอย่างกรณีศึกษา แนวทางแก้ไข และวิธีวางแผนป้องกัน
เพื่อให้นักบัญชี ผู้ประกอบการ และฝ่ายการเงินสามารถเตรียมพร้อม
ลดความเสี่ยง และปฏิบัติตามกฎหมายภาษีได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหาสำคัญในเล่ม

- รูปแบบและกระบวนการตรวจสอบภาษีของกรมสรรพากร
- การใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีของสรรพากรในการคัดเลือกผู้ถูกตรวจ (Risk Based Audit)
- ประเด็นที่ถูกตรวจพบจริง แยกตามประเภทภาษีและประเภทธุรกิจ
- ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT)
- ค่าใช้จ่ายต้องห้าม รายได้ที่ต้องนำมาคำนวณ และรายการที่ถูกปฏิเสธ
- กรณีศึกษา ตัวอย่างปรับปรุงบัญชีและภาษีจากการตรวจสอบจริง
- แนวทางการวางแผนภาษีและระบบเอกสารเพื่อลดความเสี่ยง
- ข้อควรระวังสำหรับนักบัญชี ผู้ประกอบการและฝ่ายการเงิน

> “รู้ก่อน ถูกตรวจได้
> เตรียมพร้อม ลดความเสี่ยง
> บัญชีและภาษีอย่างมืออาชีพ”

คู่มือประเด็นที่ถูกตรวจจริง

จากเจ้าหน้าที่สรรพากร

ที่นักบัญชีควรรู้

AI · Risk Based Audit · ธุรกิจกลุ่มเสี่ยง · รายการผิดปกติ

จุดที่ถูกตรวจทุกภาษี และการเตรียมตัวเมื่อสรรพากรเข้าตรวจ

ณัฐพัชร์ พหลโยธิน

เพจ บัญชีภาษีเชิงรุก

ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 1 · ตุลาคม 2569

คู่มือประเด็นที่ถูกตรวจจริง จากเจ้าหน้าที่สรรพากร ที่นักบัญชีควรรู้

หน้าลิขสิทธิ์

จัดทำโดย

นายณัฐพัชร์ พหลโยธิน

ISBN (e-Book) : 978-616-95434-8-0

พิมพ์ครั้งที่ 1 : พ.ศ. 2569

ผู้แต่ง : ณัฐพัชร์ พหลโยธิน

ลิขสิทธิ์ © 2569 ณัฐพัชร์ พหลโยธิน สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

ห้ามละเมิดลิขสิทธิ์: ห้ามทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ ส่งต่อ หรือจำหน่ายเนื้อหาส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้ ไม่ว่าในรูปแบบใด รวมถึงการถ่ายเอกสาร สแกน บันทึกภาพหน้าจอ อัปโหลด หรือแชร์ไฟล์ทางออนไลน์ โดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าของลิขสิทธิ์ เว้นแต่การอ้างอิงสั้น ๆ เพื่อการศึกษา วิจารณ์ หรือแนะนำ โดยระบุแหล่งที่มา

สิทธิ์การใช้งาน: eBook นี้อนุญาตให้ใช้เฉพาะผู้ซื้อ 1 ท่าน การแบ่งปันไฟล์ให้ผู้อื่นถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ และอาจถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย

ข้อจำกัดความรับผิด: เนื้อหาจัดทำเพื่อการศึกษา อ้างอิงประมวลรัษฎากร คำสั่งและแนวปฏิบัติของกรมสรรพากร ณ วันที่เรียบเรียง ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ ประเด็นและกรณีตัวอย่างเรียบเรียงเพื่อประกอบการอธิบาย ไม่ใช่คำแนะนำทางบัญชีหรือภาษีสำหรับกรณีเฉพาะ ผู้อ่านควรพิจารณาข้อเท็จจริงของกิจการตนเอง หรือปรึกษาผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปใช้

หน่วยงานที่กล่าวถึง: ชื่อหน่วยงาน เช่น กรมสรรพากร และหน่วยงานภาครัฐหรือองค์กรระหว่างประเทศที่กล่าวถึง ใช้เพื่อการอธิบายเท่านั้น หนังสือเล่มนี้ไม่มีความเกี่ยวข้องกับ หรือได้รับการรับรองจากหน่วยงานดังกล่าว

ติดต่อผู้เขียน

Facebook: เพจ บัญชีภาษีเชิงรุก (facebook.com/taxtube2021)

อีเมล: kongtong.academy@gmail.com

คำนำ

ปัจจุบันกรมสรรพากรใช้ข้อมูลและระบบวิเคราะห์ความเสี่ยงในการคัดเลือกกิจการเข้าตรวจ ทั้ง AI การเชื่อมโยงข้อมูลข้ามหน่วยงาน และการเปรียบเทียบกับกิจการประเภทเดียวกัน ตัวเลขผิดปกติในงบการเงินหรือแบบแสดงรายการเพียงไม่กี่จุดก็อาจทำให้กิจการถูกเรียกตรวจ นักบัญชีจึงควรรู้ล่วงหน้าว่าสรรพากรดูอะไร และเตรียมคำอธิบายพร้อมเอกสารไว้ตั้งแต่ปิดงบ

หนังสือเล่มนี้เรียบเรียงจากประสบการณ์และการสอนของเพจ บัญชีภาษีเชิงรุก รวบรวมประเด็นที่เจ้าหน้าที่สรรพากรตรวจจริง ตั้งแต่วิธีจัดกลุ่มความเสี่ยง ธุรกิจที่ถูกตรวจเข้มข้น จุดที่ตรวจในแต่ละภาษี รายการในงบการเงินที่ต้องระวัง จนถึงการเตรียมตัวเมื่อถูกตรวจ พร้อมภาพสรุปทุกหัวข้อ

อ่านจบแล้ว คุณจะสามารถ

- เข้าใจวิธีที่สรรพากรใช้คัดเลือกกิจการเข้าตรวจ และเกณฑ์แบ่งกลุ่มดี-กลุ่มเสี่ยง
- ตรวจงบการเงินและแบบแสดงรายการของลูกค้าก่อนยื่น เพื่อลดจุดผิดปกติ
- รู้จุดที่ถูกตรวจในภาษีเงินได้นิติบุคคล หัก ณ ที่จ่าย VAT และภาษีธุรกิจเฉพาะ
- เตรียมเอกสาร ข้อกฎหมาย และคำชี้แจงเมื่อถูกเรียกตรวจหรือขอคืนภาษี

ณัฐพัชร์ พหลโยธิน · ตุลาคม 2569

สารบัญ

1. วิธีการตรวจสอบภาษีของกรมสรรพากรที่จะใช้ในปี 2569 1

แนวทางการตรวจสอบหลักที่ใช้ในปัจจุบันและจะขยายผลต่อเนื่องในปี 2569 1

1.1 การใช้ระบบ AI ในการตรวจสอบภาษี 2

2. วิธีการประเมินสถานะและการจัดกลุ่มของสรรพากรในการตรวจสอบภาษี 4

2.1 เกณฑ์การแบ่งกลุ่มดีและกลุ่มเสี่ยง ใช้อะไรเป็นเกณฑ์การแบ่ง 5

2.2 การตรวจแนะนำของสรรพากรมีผลต่อการตรวจสอบภาษีในอนาคตหรือไม่ 6

2.3 การสุ่มตรวจใบกำกับภาษีปลอมจากกิจการที่มีความเสี่ยง 7

3. กลุ่มประเภทธุรกิจที่จะถูกสรรพากรเข้าตรวจสอบอย่างเข้มข้นมีธุรกิจใดบ้าง 9

3.1 กลุ่มซื้อมาขายไป 10

3.2 กลุ่มกิจการผลิต 11

3.3 กลุ่มรับเหมาก่อสร้าง 12

3.4 กลุ่มบริการ 13

4. จุดที่สรรพากรจะตรวจสอบจากทุกภาษี 14

4.1 ประเด็นภาษีเงินได้นิติบุคคลที่สรรพากรจะตรวจสอบ 15

4.2 ประเด็นภาษีหัก ณ ที่จ่าย 16

4.3 ประเด็นภาษีมูลค่าเพิ่ม 17

4.4 ประเด็นภาษีธุรกิจเฉพาะและอากรแสตมป์ 18

5. ความสำคัญของการยื่นงบการเงินและแบบแสดงรายการทางภาษีที่นักบัญชีต้องระวัง 19

5.1 เงินสดและเงินฝากธนาคาร 20

5.2 ลูกหนี้การค้า 21

5.3 ลูกหนี้เงินกู้ยืม 22

5.4 สินค้าคงเหลือสูงหรือต่ำไปจากข้อเท็จจริง 23

5.5 การบันทึกสินทรัพย์ที่ไม่มีจริง 24

5.6 เงินกู้ยืมธนาคารที่ไม่ได้บันทึกในงบการเงิน 25

5.7 ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย 26

5.8 รายได้ไม่สอดคล้องกับค่าใช้จ่าย / มีรายได้จากการได้รับส่งเสริมการขายแต่ไม่ได้บันทึก 27

5.9 มีรายได้จากการแลกเปลี่ยนสินค้าหรือบริการแต่ไม่ได้รับรู้ 28

5.10 ต้นทุนที่สูงหรือต่ำเกินไปทำให้สรรพากรมองเรื่องของ Transfer Pricing 29

5.11 ค่านายหน้าหรือค่าส่งเสริมการขายที่ไม่ได้เกิดขึ้นจริง 30

6. อะไรบ้างที่ถือเป็นความผิดปกติจากการยื่นแบบที่ระบบของสรรพากรสุ่มตัวอย่าง และสรรพากรมีวิธีการตรวจสอบอย่างไร 31

6.1 รายจ่ายที่ผิดปกติอย่างไรเรียกว่าผิดปกติ (รายจ่ายเท็จ) 32

6.2 ยื่นรายได้ต่ำกว่าปีที่ผ่านมา 33

6.3 มีขาดทุนสะสมต่อเนื่อง 34

6.4 อัตรากำไรขั้นต้นต่ำจะถือว่าผิดปกติหรือไม่ 35

6.5 รายได้จากการขายสินค้ารวมการขายทรัพย์สินเข้าไปด้วยหรือไม่ 36

6.6 สินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นงวดตรงกับบัญชีหรือไม่ 37

6.7 ให้เงินกู้ยืมแก่กรรมการมีดอกเบี้ยรับหรือไม่ 38

6.8 ไม่มีทรัพย์สินหรือมีมากกว่าปกติ 39

6.9 การตรวจสอบการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีว่าถูกต้องหรือไม่ 40

6.10 ค่าใช้จ่ายเพิ่มแต่รายได้ลด 41

6.11 รายได้จากการขายทรัพย์สินนำส่งครบหรือไม่ 42

6.12 ภาษีขายติดลบ 43

6.13 ขอคืนภาษีจำนวนมากหรือมีภาษีซื้อเยอะมากแต่ไม่เคยขอคืนภาษีเลย 44
6.14 การขอคืนภาษีเป็นเงินสด 45
6.15 ยื่นเสียภาษีเท่ากันทุกปีจะเป็นประเด็นในการตรวจสอบหรือไม่ 46
7. นโยบายของผู้บริหารจะมีผลกับการตรวจสอบของสรรพากรอย่างไร 47
7.1 การตั้งสำรองสินทรัพย์ด้วยค่าเผื่อหนี้สูญจะมีผลกับทางภาษีอย่างไร 48
7.2 การเปลี่ยนแปลงนโยบายทางบัญชีทำให้ค่าเสื่อมราคาสูงขึ้นแต่กระแสเงินสดลดลง 49
7.3 ลูกหนี้ค้างรับเพิ่มมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบจากปีที่ผ่านๆ มา 50
7.4 มีการขยายระยะเวลาการชำระหนี้เพิ่มขึ้นมากกว่าในปีก่อน 51
7.5 ใช้เงินสดเป็นหลัก 52
8. การขอคืนภาษีมีผลต่อการตรวจสอบภาษีอย่างไรหรือไม่ 53
8.1 เมื่อระบบแจ้งว่ามีความผิดปกติสรรพากรจะตรวจสอบทุกกรณีที่ระบบแจ้งหรือไม่ 54
8.2 สิ่งที่ผู้ประกอบการและนักบัญชีต้องเตรียมเมื่อถูกตรวจสอบ 55
8.3 เอกสารที่ต้องเตรียมให้สรรพากรตรวจสอบ 56
8.4 ข้อกฎหมายที่ต้องเตรียมเมื่อต้องชี้แจง 57
8.5 วิธีการสอบยันเอกสารของสรรพากร 58
8.6 ในกรณีที่สรรพากรเปรียบเทียบรายได้ที่เป็นกิจการประเภทเดียวกัน บางบริษัทรายได้เยอะ บางบริษัทรายได้น้อย จะมีผลในการประเมินภาษีอย่างไรหรือไม่ 59
9. เมื่อสรรพากรร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ หน่วยงานภาครัฐอื่นๆ สถาบันทางการเงิน บริษัทเอกชน สำนักงานบัญชีผู้ประกอบการต้องระมัดระวังอย่างไรในการเสียภาษี 61
9.1 การนำส่งข้อมูลการเสียภาษีให้สรรพากร 62
บทสรุป 64
เอกสารอ้างอิง 66

1. วิธีการตรวจสอบภาษีของกรมสรรพากรที่จะใช้ในปี 2569

กรมสรรพากรได้พัฒนาวิธีการตรวจสอบภาษีให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเปลี่ยนจากการตรวจสอบแบบสุ่มหรือใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่เป็นหลัก มาสู่การใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกเป็นเครื่องมือหลักในการคัดเลือกเป้าหมายตรวจสอบ ซึ่งช่วยให้การตรวจสอบมีความแม่นยำ ครอบคลุม และใช้ทรัพยากรบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

แนวทางการตรวจสอบหลักที่ใช้ในปัจจุบันและจะขยายผลต่อเนื่องในปี 2569

- ระบบตรวจสอบภาษีตามฐานความเสี่ยง (Risk Based Audit: RBA):
  ประเมินผู้เสียภาษีจากเกณฑ์ความเสี่ยงหลายร้อยเกณฑ์ที่ผูกกับข้อมูลจากแบบแสดงรายการภาษี งบการเงิน และข้อมูลจากหน่วยงานภายนอก
- ระบบ Data Analytics เปรียบเทียบข้อมูลเชิงอุตสาหกรรม:
  นำข้อมูลของผู้ประกอบการในกลุ่มธุรกิจเดียวกันมาเปรียบเทียบกัน เพื่อหาค่าผิดปกติทางสถิติ เช่น อัตรากำไรขั้นต้นที่ต่ำผิดปกติเมื่อเทียบกับคู่แข่งในอุตสาหกรรมเดียวกัน